BAN HỌC TẬP CÔNG NGHỆ PHẦN MỀM

TRAINING GIỮA KỲ HỌC KỲ I NĂM HỌC 2023 – 2024

Khoa Công nghệ Phần mềm Trường Đại học Công nghệ Thông tin Đại học Quốc gia thành phố Hồ Chí Minh

CONTACT

bht.cnpm.uit@gmail.com
fb.com/bhtcnpm
fb.com/groups/bht.cnpm.uit

TRAINING

CƠ SỞ DỮ LIỆU

Thời gian: 19:30 thứ 7 ngày 28/10/2023

♦ Địa điểm: Microsoft Team

Trainers: Lê Duy Nguyên – KTMP2022

Hoàng Gia Phong – KTPM2022

Trương Tuấn Huy – KTPM2022

Sharing is learning

Mục lục

- 1. Giới thiệu cấu trúc đề
- 2. Mô hình thực thể mối kết hợp
- 3. Mô hình dữ liệu quan hệ
- 4. Đại số quan hệ
- 5. Ngôn ngữ định nghĩa dữ liệu trong SQL
- 6. Ngôn ngữ thao tác dữ liệu trong SQL

1. Giới thiệu cấu trúc đề

- Đề giữa kì CSDL năm học 2023-2024 có cấu trúc gồm 4 dạng câu:
 - Câu 1.a: Cho một lược đồ CSDL, yêu cầu sinh viên vẽ sơ đồ mô hình thực thể mối kết hợp (ERD) cho lược đồ CSDL đó
 - Câu 1.b: Chuyển mô hình ERD ở câu 1.a sang mô hình dữ liệu quan hệ.
 - Câu 2.a: Cho trước một mô hình dữ liệu quan hệ, dựa vào đó để thực hiện các câu truy vấn bằng đại số quan hệ
 - Câu 2.b: Thực hiện các câu truy vấn đơn giản bằng ngôn ngữ SQL (chỉ bao gồm các câu lệnh định nghĩa dữ liệu và thao tác dữ liệu)

1. Giới thiệu cấu trúc đề

- Các điểm kiến thức tương ứng:
 - Câu 1.a: Mô hình thực thể mối kết hợp (Chương 1)
 - Câu 1.b: Mô hình dữ liệu quan hệ (Chương 2)
 - Câu 2.a: Đại số quan hệ (Chương 3)
 - Câu 2.b: Ngôn ngữ SQL: (Chương 4.1 + 4.2 + 4.3)

Mục lục

- 1. Giới thiệu cấu trúc đề
- 2. Mô hình thực thể mối kết hợp
- 3. Mô hình dữ liệu quan hệ
- 4. Đại số quan hệ
- 5. Ngôn ngữ định nghĩa dữ liệu trong SQL
- 6. Ngôn ngữ thao tác dữ liệu trong SQL

2. Mô hình thực thể mối kết hợp

- Mô hình này nhìn thế giới thực như là một tập các đối tượng (gọi là các tập thực thể) và các mối quan hệ giữa các đối tượng này.
- Các khái niệm, tên gọi khá tương đồng với các kiến thức về hướng đối tượng đã được học.

2. Mô hình thực thể mối kết hợp

- a. Loại thực thể và thực thể
- b. Thuộc tính và khóa của loại thực thể
- c. Các loại mối kết hợp
- d. Số ngôi, bản số của mối kết hợp
- e. Thuộc tính của mối kết hợp

2.a. Loại thực thể và thực thể

- Loại thực thể (Entity Type)
 là những loại đối tượng
 hay sự vật của thế giới thực
 tồn tại cụ thể cần được
 quản lý.
- Ví dụ: NGUOIDUNG, BAIDANG, GROUP

NGUOIDUNG

BAIDANG

2.a. Loại thực thể và thực thể

- Thực thể (Entity) là một thể hiện hoặc một đối tượng của một loại thực thể.
- Ví dụ: Loại thực thể NGUOIDUNG có các thực thể:
 - ('USR001', 'NguyenLe', '162534', '10/10/2004')
 - o ('USR002', 'HoangPhong', '435261', '13/06/2004')

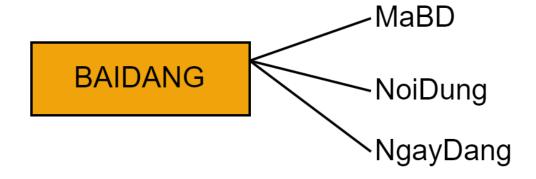

2. Mô hình thực thể mối kết hợp

- a. Loại thực thể và thực thể
- b. Thuộc tính và khóa của loại thực thể
- c. Các loại mối kết hợp
- d. Số ngôi, bản số của mối kết hợp
- e. Thuộc tính của mối kết hợp

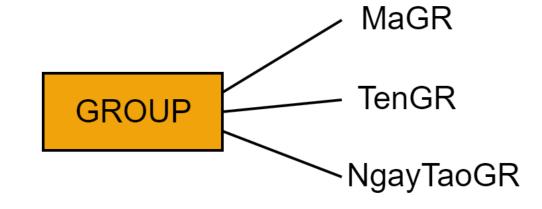

- Thuộc tính của loại thực thể
 Minh họa: (Entity Attribute) là những tính chất đặc trưng của loại thực thể.
- Ví du: Loại thực thể BAIDANG có các thuộc tính:
 - o MaBD
 - NoiDung
 - NgayDang

- Thuộc tính của loại thực thể
 Minh họa: (Entity Attribute) là những tính chất đặc trưng của loại thực thể.
- Ví dụ: Loại thực thể GROUP có các thuộc tính:
 - o MaGR
 - o TenGR
 - NgayTaoGR

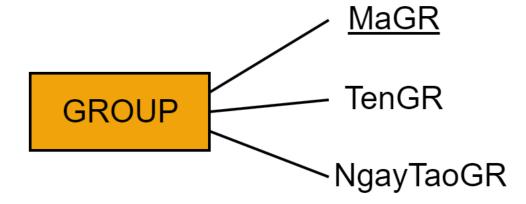

- Khóa của loại thực thể là thuộc tính dùng để nhận diện các thực thể khác nhau.
- Với mỗi giá trị của khóa, chỉ tồn tại duy nhất một thực thể tương ứng với khóa đó.

- Ví dụ: Mỗi Group có một
 Minh họa: mã Group duy nhất do chương trình tự tạo ra
- Suy ra: Khóa của loại thực thể GROUP là MaGR

Lưu ý:

- Mỗi loại thực thể phải có ít nhất 1 khóa
- Một loại thực thể có thể có nhiều khóa, khi đó chỉ được chọn ra 1 khóa làm khóa chính (Primary key)

2. Mô hình thực thể mối kết hợp

- a. Loại thực thể và thực thể
- b. Thuộc tính và khóa của loại thực thể
- c. Các loại mối kết hợp
- d. Số ngôi, bản số của mối kết hợp
- e. Thuộc tính của mối kết hợp

- Loại mối kết hợp (Relationship type) là **sự liên kết** giữa hai hay nhiều loại thực thể.
- Các liên kết này có thể có các cái tên như: thuộc về, tạo ra, tham gia, sỡ hữu, ...

- Ví dụ: Các người dùng có
 thể tạo ra các bài đăng để
 chia sẻ về cuộc sống, sở
 thích.
- Suy ra: Giữa NGUOIDUNG và BAIDANG có loại mối kết hợp Tạo

Minh họa:

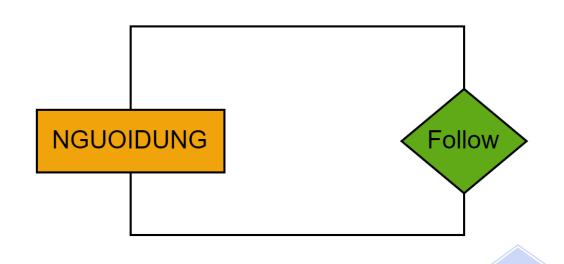

- Giữa hai loại thực thể có thể tồn tại nhiều hơn một loại mối kết hợp.
- Ví dụ: Một người dùng có thể tương tác với các bài đăng khác để bày tỏ cảm xúc.
- Suy ra: Giữa NGUOIDUNG và BAIDANG còn có 1 loại mối kết hợp khác là Tương tác

Minh họa:

- Mối kết hợp đệ quy: là loại
 Minh họa: mối kết hợp được tạo thành từ cùng một loại thực thể.
- Ví dụ: một người dùng có thể follow các người dùng khác để theo dõi các bài đăng của họ.
- Suy ra: NGUOIDUNG có mối kết hợp Follow với **NGUOIDUNG**

2. Mô hình thực thể mối kết hợp

- a. Loại thực thể và thực thể
- b. Thuộc tính và khóa của loại thực thể
- c. Các loại mối kết hợp
- d. Số ngôi, bản số của mối kết hợp
- e. Thuộc tính của mối kết hợp

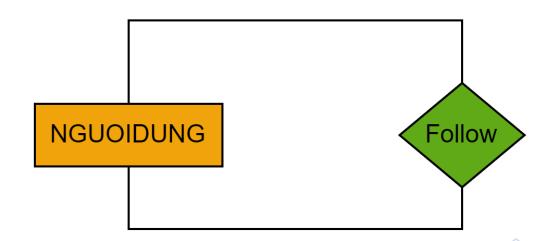

- Số ngôi của loại mối kết
 Minh họa: hợp (Relationship degree) là số loại thực thể tham gia vào loại mối kết hợp đó.
- Ví du: Loai thưc thể NGUOIDUNG và BAIDANG cùng tham gia vào mối kết hợp Tương tác
- Suy ra: Số ngôi của loại mối kết hợp Tương tác là 2

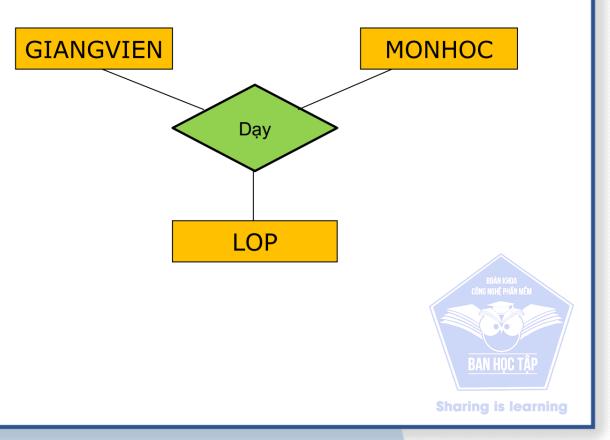

- Số ngôi của một loại mối
 Minh họa: kết hợp có giá trị tối thiểu là bằng 1
- Ví du: NGUOIDUNG có mối kết hợp đệ quy Follow với **NGUOIDUNG**
- Suy ra: Số ngôi của loại mối kết hợp Follow là 1

- Số ngôi của một loại mối kết hợp có thể lớn hơn 2.
- Ví dụ: Số ngôi của loại mối kết hợp Dạy trong hình bên là 3

- Bản số: thể hiện số lượng tối thiểu và số lượng tối đa các thực thể tham gia vào loại mối kết hợp.
- Ký hiệu: (số lượng tối thiểu, số lượng tối đa)

- Ví dụ: Trong mối kết hợp
 Minh họa: Tạo tác giữa BAIDANG và **NGUOIDUNG:**
 - Một người dùng có thể không tạo bài đăng nào hoặc có thể tạo nhiều bài đăng.
 - Mỗi bài đăng phải được tạo ra bởi 1 người dùng, và chỉ có thể được tạo ra bởi 1 người dùng.

- Ví dụ: Trong mối kết hợp
 Minh họa: Tương tác giữa BAIDANG và **NGUOIDUNG:**
 - Một người dùng có thể không tương tác với bài đăng nào hoặc có thể tương tác với **nhiều** bài đăng khác nhau.
 - Một bài đăng có thể không có tương tác nào hoặc có thể có nhiều tương tác từ nhiều người.

- Ví dụ: Trong mối kết hợp
 Minh hoa: Là lớp trưởng giữa **SINHVIEN và LOPHOC:**
 - Một sinh viên có thể không làm lớp trưởng hoặc chỉ có thể làm lớp trưởng của 1 lớp.
 - Mỗi lớp phải có ít nhất 1 lớp trưởng, và chỉ có duy nhất 1 lớp trưởng mà thôi.

2. Mô hình thực thể mối kết hợp

- a. Loại thực thể và thực thể
- b. Thuộc tính và khóa của loại thực thể
- c. Các loại mối kết hợp
- d. Số ngôi, bản số của mối kết hợp
- e. Thuộc tính của mối kết hợp

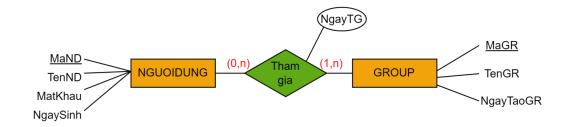
2.e. Thuộc tính của mối kết hợp

- Thuộc tính của loại mối kết hợp (Relationship type attribute) sẽ mô tả tính chất của mối kết hợp đó.
- Những thuộc tính nào không thể gắn với các loại thực thể tham gia vào mối kết hợp thì sẽ được đem làm thuộc tính của mối kết hợp đó.

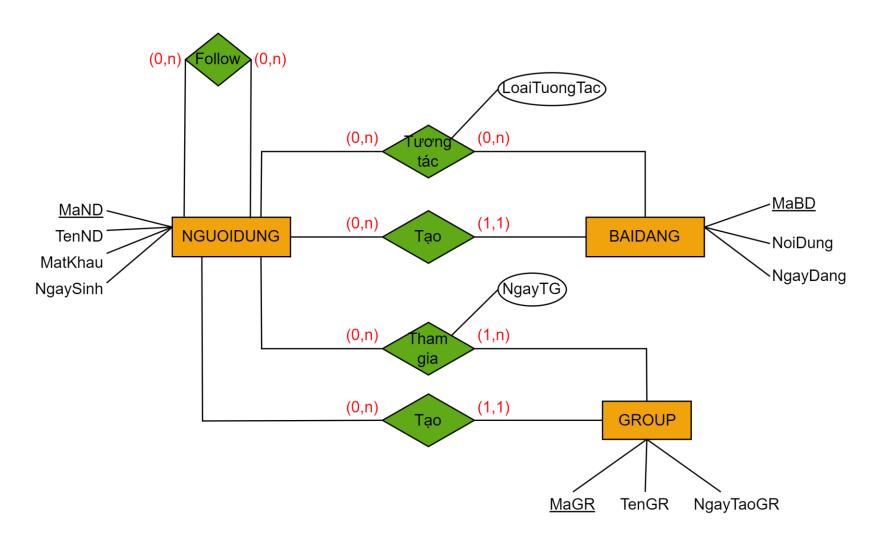
2.e. Thuộc tính của mối kết hợp

- Ví dụ: MXH sẽ cần lưu lại
 Minh họa: ngày mà một người dùng bắt đầu tham gia vào group.
- Thuộc tính NgayThamGia không thể gắn vào NGUOIDUNG cũng như GROUP.
- Suy ra: NgayThamGia sẽ là thuộc tính của mối kết hợp Tham gia.

Sơ đồ mô hình ERD cho câu 1

Mục lục

- 1. Giới thiệu cấu trúc đề
- 2. Mô hình thực thể mối kết hợp
- 3. Mô hình dữ liệu quan hệ
- 4. Đại số quan hệ
- 5. Ngôn ngữ định nghĩa dữ liệu trong SQL
- 6. Ngôn ngữ thao tác dữ liệu trong SQL

3. Mô hình dữ liệu quan hệ

 Cũng có các khái niệm tương tự như hướng đối tượng, ERD, nhưng mở rộng hơn một chút.

3. Mô hình dữ liệu quan hệ

- a. Quan hệ, thuộc tính, bộ giá trị
- b. Các loại khóa
- c. Chuyển đổi mô hình ERD thành mô hình quan hệ

- Thuộc tính là đặc trưng, tính chất riêng biệt của đối tượng cần được lưu trữ, bao gồm:
 - Tên gọi
 - Kiểu dữ liệu
 - Miền giá trị

- Quan hệ là một tập hữu hạn các thuộc tính
- Hiểu một cách đơn giản, quan hệ là tên gọi khác của lớp đối tượng, loại thực thể.
- Một quan hệ tương ứng với một bảng trong CSDL

- Ví dụ: Quan hệ NGUOIDUNG có các thuộc tính bao gồm MaND, TenND, MatKhau, NgSinh
- Kí hiệu: NGUOIDUNG (MaND, TenND, MatKhau, NgSinh)

- Bộ giá trị là các dữ liệu, **thông tin** của **một đối tượng** thuộc quan hệ.
- Mỗi quan hệ tương ứng với một bảng, với cột là các thuộc tính và dòng là các bộ giá trị tương ứng
- Ví dụ: Quan hệ NGUOIDUNG

MaND	TenND	MatKhau	NgSinh
USR001	NguyenLe	162534	10/10/2004
USR002	HoangPhong	435261	13/06/2004

3. Mô hình dữ liệu quan hệ

- a. Quan hệ, thuộc tính, bộ giá trị
- b. Các loại khóa
- c. Chuyển đổi mô hình ERD thành mô hình quan hệ

3.b. Các loại khóa

- Siêu khóa (super key)
- Khóa (key)
- Khóa chính (primary key)
- Khóa ngoại (foreign key)

3.b.1. Siêu khóa

 Trong mô hình dữ liệu quan hệ, một siêu khóa có thể bao gồm nhiều thuộc tính, miễn là siêu khóa này có thể dùng thể phân biệt hai bộ giá trị khác nhau trong cùng một quan hệ.

3.b.1. Siêu khóa

- Một quan hệ phải có ít nhất một siêu khóa và có thể có nhiều siêu khóa.
- Ví dụ: Cho quan hệ NGUOIDUNG:
 NGUOIDUNG (MaND, TenND, MatKhau, NgSinh)
- Các siêu khóa có thể là:
 - o {MaND}
 - o {MaND, TenND}
 - {MaND, TenND, MatKhau}
 - o {MatKhau}
 - O ...

3.b.2. Khóa

- Khóa là siêu khóa nhỏ nhất (chứa ít thuộc tính nhất)
- Ví dụ: NGUOIDUNG (MaND, TenND, MatKhau, NgSinh)
- Các siêu khóa có thể là:
 - o {MaND}
 - o {MaND, TenND}
 - o {MatKhau}
 - 0 ...
- Tuy nhiên chỉ có 2 siêu khóa được gọi là khóa: {MaND} và {MatKhau}

3.b.2. Khóa

- Lưu ý: Giống như siêu khóa, một quan hệ cũng có thể có nhiều khóa và một khóa cũng có thể bao gồm nhiều thuộc tính
- Ví dụ: Cho quan hệ TUONGTAC:
 - TUONGTAC (MaBaiDang, MaNguoiTuongTac, LoaiTuongTac)
- Khóa của TUONGTAC là {MaBaiDang, MaNguoiTuongTac}

3.b.3. Khóa chính

- Nếu một quan hệ có nhiều khóa, ta sẽ chọn ra một khóa để làm khóa chính.
- Các thuộc tính nằm trong khóa chính sẽ được gạch dưới.
- Ví dụ:
 - NGUOIDUNG (MaND, TenND, MatKhau, NgSinh)
 - TUONGTAC (MaBaiDang, MaNguoiTuongTac, LoaiTuongTac)

3.b.4. Khóa ngoại

- Ví dụ: Cho 2 quan hệ là NGUOIDUNG và BAIDANG:
 - NGUOIDUNG (MaND, TenND, MatKhau, NgSinh)
 - BAIDANG (MaBD, NoiDung, NgayDang, MaNguoiTaoBĐ)
- Nhận xét:
 - MaND là khóa chính của quan hệ NGUOIDUNG
 - MaND và MaNguoiTaoBĐ là 2 thuộc tính có cùng ngữ nghĩa
 - Với mỗi giá trị của MaND, có thể có một hoặc nhiều MaNguoiTaoBĐ có giá trị bằng với MaND đó

3.b.4. Khóa ngoại

- Suy ra: Trong quan hệ BAIDANG, MaNguoiTaoBĐ là một khóa ngoại và tham chiếu đến khóa chính MaND trong quan hệ NGUOIDUNG
- Kí hiệu:
 - NGUOIDUNG (MaND, TenND, MatKhau, NgSinh)
 - BAIDANG (MaBD, NoiDung, NgayDang, MaNguoiTaoBĐ)

Sharina is learnina

3.b.4. Khóa ngoại

- Nói thêm: Giống với cách hoạt động của con trỏ, khi nói khóa ngoại tham chiếu tới khóa chính, ta hiểu rằng với mỗi giá trị duy nhất của khóa chính, có thể có một hoặc nhiều giá trị của khóa ngoại có giá trị bằng với khóa chính đó.
- Nếu khóa ngoại đang giữ 1 giá trị gì đó, thì chắc chắn phải có 1 khóa chính có giá trị bằng giá trị đó.
- Ngược lại, nếu khóa chính đang giữ 1 giá trị, chưa chắc đã có 1 khóa ngoại có giá trị bằng với khóa chính đó.

3. Mô hình dữ liệu quan hệ

- a. Quan hệ, thuộc tính, bộ giá trị
- b. Các loại khóa
- c. Chuyển đổi mô hình ERD thành mô hình quan hệ

3.c. Chuyển đổi ERD thành mô hình quan hệ

- Bước 1: Ánh xạ tất cả các loại thực thể thành quan hệ
- **Bước 2:** Thêm khóa ngoại
- **Bước 3:** Thêm quan hệ mới

3.c.1. Ánh xạ các loại thực thể thành quan hệ

• Ví dụ:

- Chuyển thành:
 - NGUOIDUNG (MaND, TenND, MatKhau, NgSinh)
 - GROUP (MaGR, TenGR, NgayTaoGR)

- Nếu có mối kết hợp 1-n thì thêm khóa ngoại vào bên có số tối
 đa là 1.
- Khóa ngoại ở bên 1 có thể có tên trùng với khóa chính ở bên n, nếu không thì chúng phải có cùng ngữ nghĩa.

• Ví dụ:

- Thêm khóa ngoại MaNguoiTaoGR vào GROUP:
 - NGUOIDUNG (MaND, TenND, MatKhau, NgSinh)
 - GROUP (MaGR, TenGR, NgayTaoGR, MaNguoiTaoGR)

- Nếu có mối kết hợp 1-1 thì cũng thêm khóa ngoại. Có thể thêm thêm khóa ngoại vào bên nào cũng được nhưng nên ưu tiên quan hệ đang có ít thuộc tính hơn.
- Ví dụ:

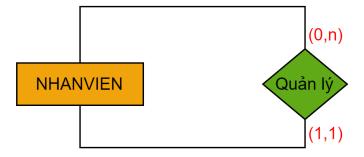

SINHVIEN (<u>MSSV</u>, Ten, NgSinh)

- Nếu phát sinh khóa ngoại ở mối quan hệ đệ quy thì khóa ngoại và khóa chính sẽ cùng tồn tại trong một quan hệ và chúng không được trùng tên.
- Ví dụ:

• NHANVIEN (MaNV, Ten, CapBac, MaTruongPhong)

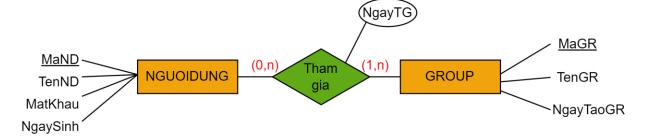

3.c.3. Thêm quan hệ

- Nếu có mối kết hợp n-n thì phải tạo quan hệ mới.
- Tên của quan hệ mới có thể là tên của mối kết hợp.
- Thuộc tính của quan hệ mới sẽ bao gồm các khóa chính của các quan hệ tham gia vào mối kết hợp và các thuộc tính riêng của mối kết hợp đó.
- Khóa chính của quan hệ mới sẽ là sự kết hợp các khóa chính của những quan hệ tham gia vào mối kết hợp.

3.c.3. Thêm quan hệ

• Ví dụ:

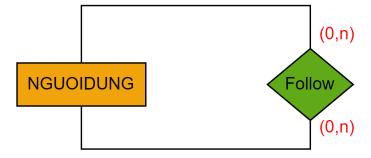

- Thêm quan hệ:
 - THAMGIA (MaGR, MaND, NgayThamGia)
 - NGUOIDUNG (MaND, TenND, MatKhau, NgSinh)
 - GROUP (MaGR, TenGR, NgayTaoGR, MaNguoiTaoGR)

3.c.2. Thêm quan hệ

- Nếu có mối kết hợp đệ quy n n thì phải đổi tên các khóa cho không bị trùng tên.
- Ví dụ:

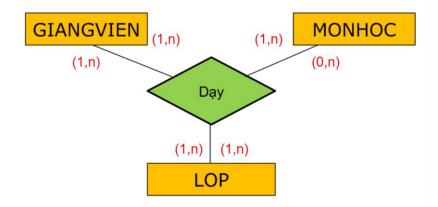

- NGUOIDUNG (MaND, TenND, MatKhau, NgSinh)
- FOLLOW (MaNguoiFollow, MaNguoiDcFollow)

3.c.2. Thêm quan hệ

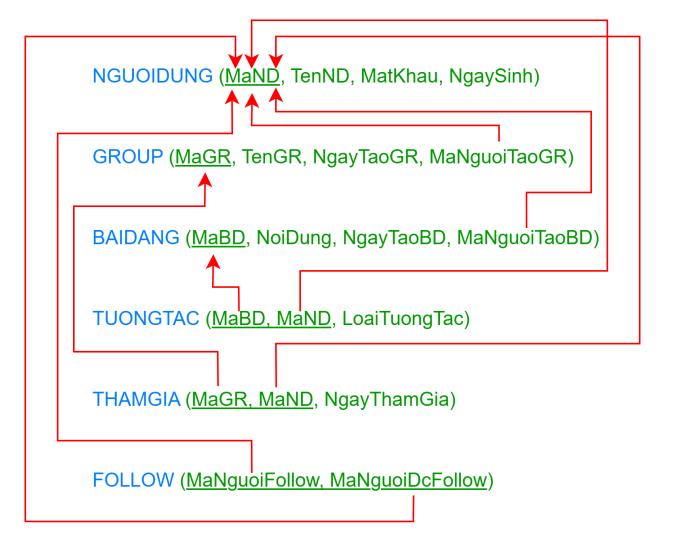
- Nếu mối kết hợp có nhiều hơn 2 ngôi thì vẫn chỉ tạo thêm một quan hệ.
- Ví dụ:

DAY (MaGV, MaLop, MaMH)

Sơ đồ mô hình dữ liệu quan hệ cho câu 1

Mục lục

- 1. Giới thiệu cấu trúc đề
- 2. Mô hình thực thể mối kết hợp
- 3. Mô hình dữ liệu quan hệ
- 4. Đại số quan hệ
- 5. Ngôn ngữ định nghĩa dữ liệu trong SQL
- 6. Ngôn ngữ thao tác dữ liệu trong SQL

Đại số quan hệ

4. Đại số quan hệ

- a. Phép chọn
- b. Phép chiếu
- c. Phép gán
- d. Phép tích
- e. Phép kết

- f. Phép hội
- g. Phép trừ
- h. Phép giao
- i. Phép chia
- k. Các hàm tính toán trên nhóm

Phép chọn

Trích chọn các bộ (dòng) từ quan hệ R. Các bộ được trích phải thỏa mãn điều kiện chọn p.

- Ký hiệu: $\sigma_p(R)$
- Lưu ý: Phép chọn có tính chất giao hoán: $\sigma_{p1}\left(\sigma_{p2}(R)\right) = \sigma_{p2}\left(\sigma_{p1}(R)\right) = \sigma_{p1\wedge p2}(R)$
- Ví dụ: Tìm những học viên có giới tính Nam và nơi sinh ở TpHCM.

$$\sigma_{Gioitinh='Nam'} \wedge Noisinh='TpHCM'}(HOCVIEN)$$

HOCVIEN				
Mahv	Hoten	Gioitinh	Noisinh	Malop
K1103	Ha Duy Lap	Nam	Nghe An	K11
K1102	Tran Ngoc Han	Nu	Kien Giang	K11
K1104	Tran Ngoc Linh	Nu	Tay Ninh	K11
K1105	Tran Minh Long	Nam	ТрНСМ	K11
K1106	Le Nhat Minh	Nam	ТрНСМ	K11

Phép chiếu

Sử dụng để trích chọn giá trị một vài thuộc tính của quan hệ.

- Ký hiệu: $\pi_{A1,A2,...,Ak}(R)$ trong đó Ai là tên các thuộc tính được chiếu.
- Lưu ý: Phép chiếu không có tính giao hoán và các dòng trùng nhau chỉ lấy một.
- Ví dụ: Tìm mã số, họ tên những học viên có giới tính Nam và nơi sinh ở TpHCM

 $\pi_{Mahv,Hoten} \sigma_{Gioitinh='Nam'} \wedge Noisinh='TpHCM'}(HOCVIEN)$

HOCVIEN				
Mahv	Hoten	Gioitinh	Noisinh	Malop
K1103	Ha Duy Lap	Nam	Nghe An	K11
K1102	Tran Ngoc Han	Nu	Kien Giang	K11
K1104	Tran Ngoc Linh	Nu	Tay Ninh	K11
K1105	Tran Minh Long	Nam	ТрНСМ	K11
K1106	Le Nhat Minh	Nam	ТрНСМ	K11

Phép gán

Dùng để diễn tả câu truy vấn phức tạp.

- Ký hiệu: A ← B
- Ví dụ: R(Ho, Ten, Luong) $\leftarrow \pi_{HONV, TENNV, LUONG} (NHANVIEN)$

Kết quả bên phải của phép gán được gán cho biến quan hệ nằm nên trái.

Phép tích

- Ký hiệu: R x S
- Định nghĩa: $R \times S = \{t_r, t_s \mid t_r \in R \land t_s \in S\}$
 - Nếu R có n bộ và S có m bộ thì kết quả có n x m bộ
 - Thường dùng kết hợp với các phép chọn để kết hợp các bộ có liên quan từ hai quan hệ
- Ví dụ: từ hai quan hệ HOCVIEN và MONHOC, có tất cả những trường hợp nào "Học viên đăng kí học môn học", giả sử không có bất kì điều kiện nào

HOCVIEN		
Mahv Hoten		
K1103	Le Van Tam	
K1104	Tran Ngoc Han	
K1204	Le Thanh Thao	

MONHOC
Mamh
CTRR
DSTT
XSTK

Phép tích

HOCVIEN		
Mahv	Hoten	
K1103	Le Van Tam	
K1104	Tran Ngoc Han	
K1204	Le Thanh Thao	

MONHOC
Mamh
CTRR
DSTT
XSTK

Mahv	Hoten	Mamh
K1103	Le Van Tam	CTRR
K1104	Tran Ngoc Han	CTRR
K1204	Le Thanh Thao	CTRR
K1103	Le Van Tam	DSTT
K1104	Tran Ngoc Han	DSTT
K1204	Le Thanh Thao	DSTT
K1103	Le Van Tam	XSTK
K1104	Tran Ngoc Han	XSTK
K1204	Le Thanh Thao	XSTK

HOCVIEN x MONHOC

Phép kết

- 1. Phép kết
- 2. Phép kết bằng, phép kết tự nhiên
- 3. Phép kết ngoài

Phép kết

1. Phép kết

Tương tự như phép tích kết hợp với phép chọn.

- Điều kiện chọn gọi là điều kiện kết.
- _ Ký hiệu: $R \bowtie_p S$ trong đó R, S là các quan hệ, p là điều kiện kết.
- Lưu ý: các bộ có giá trị NULL tại thuộc tính kết nối không xuất hiện trong kết quả của phép kết

1. Phép kết (Theta-Join)

R		
A	В	
1	2	
3	4	
5	12	

S		
U	D	ш
2	5	6
4	7	8
9	10	11

_	B <c< th=""><th>_</th></c<>	_
D	\bowtie	C
\mathbf{U}	\sim	J

A	В	C	D	E
1	2	2	5	6
1	2	4	7	8
1	2	9	10	11
3	4	2	5	6
3	4	4	7	8
3	4	9	10	11
5	12	2	5	6
5	12	4	7	8
5	12	9	10	11

2. Phép kết bằng, phép kết tự nhiên

- Nếu p là phép so sánh bằng (=), phép kết gọi là phép kết bằng(equi-join).
- Ký hiệu R ⋈_{A1=B2} S
- Nếu điều kiện của phép kết bằng là các thuộc tính giống nhau thì gọi là phép kết tự nhiên (natural-join). Khi đó kết quả của phép kết bỏ bớt 1 cột (bỏ 1 cột trong 2 cột giống nhau)
- Ký hiệu: HOCVIEN ⋈_{Mahv} KETQUATHI hoặc HOCVIEN*KETQUATHI

2. Phép kết bằng, phép kết tự nhiên

VD: Cho biết kêt quả **R** ⋈ **S:**

	R		
A	В	U	
1	2	3	
4	5	6	
7	8	9	

	S	
C	D	
3	1	
6	2	

A	В	С	\$.¢	D
1	2	3	B	1
4	5	6	6	2

A	В	С	D
1	2	3	1
4	5	6	2

2. Phép kết bằng, phép kết tự nhiên

VD: Cho biết kêt quả **R** ⋈ **S:**

R			
A	В	C	
α	α	1	
α	β	5	
β	α	5	
β	β	12	

	S
A	C
α	1
α	4
В	12

A	В	C
α	α	1
β	β	12

3. Phép kết ngoài (outer join)

- Mở rộng phép kết để tránh mất thông tin.
- Thực hiện phép kết và sau đó thêm vào kết quả của phép kết các bộ của quan hệ mà không phù hợp với các bộ trong quan hệ kia.
- Có 3 loại:
 - 1. Left outer join $R \bowtie S$
 - 2. Right outer join R ⋈ S
 - 3. Full outer join R ➤ S

Ví dụ: In ra danh sách tất cả các học viên và điểm số của các môn học mà học viên đó thi (nếu có)

- 3. Phép kết ngoài (outer join)
- Left outer join

HOCVIEN ⋈ KETQUATHI

Mahv	Hoten	Mahv	Mamh	Diem
HV01	Nguyen Van Lan	HV01	CSDL	7.0
HV01	Nguyen Van Lan	HV01	CTRR	8.5
HV02	Trang Hong Son	HV02	CSDL	8.5
HV03	Nguyen Le	HV03	CTRR	9.0
HV04	Le Minh	Null	Null	Null

HOCVIEN	
Mahv	Hoten
HV01	Nguyen Van Lan
HV02	Trang Hong Son
HV03	Nguyen Le
HV04	Le Minh

KETQUATHI		
Mahv	Mamh	Diem
HV01	CSDL	7.0
HV02	CSDL	8.5
HV01	CTRR	8.5
HV03	CTRR	9.0

- 3. Phép kết ngoài (outer join)
- Right outer join

HOCVIEN ⋈ KETQUATHI

Mahv	Hoten	Mahv	Mamh	Diem
HV01	Nguyen Van Lan	HV01	CSDL	7.0
HV01	Nguyen Van Lan	HV01	CTRR	8.5
HV02	Trang Hong Son	HV02	CSDL	8.5
HV03	Nguyen Le	HV03	CTRR	9.0
Null	Null	HV05	CTRR	8.0

HOCVIEN	
Mahv	Hoten
HV01	Nguyen Van Lan
HV02	Trang Hong Son
HV03	Nguyen Le
HV04	Le Minh

KETQUATHI		
Mahv	Mamh	Diem
HV01	CSDL	7.0
HV02	CSDL	8.5
HV01	CTRR	8.5
HV03	CTRR	9.0
HV05	CTRR	8.0

Sharing is learning

- 3. Phép kết ngoài (outer join)
- Full outer join

HOCVIEN ⋈ KETQUATHI

Mahv	Hoten	Mahv	Mamh	Diem
HV01	Nguyen Van Lan	HV01	CSDL	7.0
HV01	Nguyen Van Lan	HV01	CTRR	8.5
HV02	Trang Hong Son	HV02	CSDL	8.5
HV03	Nguyen Le	HV03	CTRR	9.0
HV04	Le Minh	Null	Null	Null
Null	Null	HV05	CTRR	8.0

HOCVIEN	
Mahv	Hoten
HV01	Nguyen Van Lan
HV02	Trang Hong Son
HV03	Nguyen Le
HV04	Le Minh

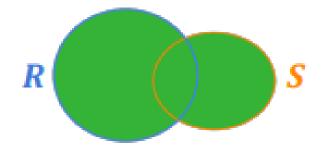
KETQUATHI		
Mahv	Mamh	Diem
HV01	CSDL	7.0
HV02	CSDL	8.5
HV01	CTRR	8.5
HV03	CTRR	9.0
HV05	CTRR	8.0

Phép hội

• Ký hiệu: R ∪ S

• Định nghĩa: $Q = R \cup S = \{t | t \in R \lor t \in S\}$ trong đó R,S là hai quan hệ khả hợp

Ví dụ: Cho biết những học viên được khen thưởng đợt 1 hoặc đợt 2

Dot1	
Mahv	Hoten
K1103	Tran Gia Bao
K1123	Le Huu Tai
K1134	Tran Quoc Bao

Dot2		
Mahv	Hoten	
K1125	Hoang Gia The	
K1123	Le Huu Tai	

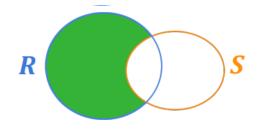
Dot1 ∪ Dot2	
Mahv	Hoten
K1103	Tran Gia Bao
K1123	Le Huu Tai
K1134	Tran Quoc Bao
K1125	Hoang Gia The

Sharing is learning

Phép trừ

• Ký hiệu: R - S

• Định nghĩa: $Q=R-S=\{t|t\in R \land t\notin S\}$ trong đó R,S là hai quan hệ khả hợp

Ví dụ: Cho biết những học viên được khen thưởng đợt 1 nhưng không được khen thưởng trong đợt 2

Dot1		
Mahv	Hoten	
K1103	Tran Gia Bao	
K1123	Le Huu Tai	
K1134	Tran Quoc Bao	

Dot2	
Mahv	Hoten
K1125	Hoang Gia The
K1123	Le Huu Tai

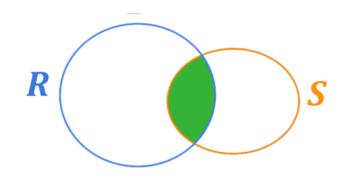
Dot1 – Dot2	
Mahv Hoten	
K1103	Tran Gia Bao
K1134 Tran Quoc Bao	

Phép giao

• Ký hiệu: *R* ∩ *S*

• Định nghĩa: $Q=R\cap S=\{t|t\in R\land t\in S\}$ trong đó R,S là hai quan hệ khả hợp

Ví dụ: Cho biết những học viên được khen thưởng đợt 1 và đợt 2

Dot1	
Mahv	Hoten
K1103	Tran Gia Bao
K1123	Le Huu Tai
K1134	Tran Quoc Bao

Dot2	
Mahv	Hoten
K1125	Hoang Gia The
K1123	Le Huu Tai

Dot1 ∩ Dot2		
Mahv Hoten		
K1123	Le Huu Tai	

Phép chia

- Phép chia được dung để lấy ra một số bộ quan hệ R sao cho thỏa với tất cả các bộ trong S
- Ký hiệu: $R \div S$
- Định nghĩa: $Q = R \div S = \{t | \forall u \in S, (t, u) \in R\}$
- Tập thuộc tính của $Q: Q^+ = R^+ S^+$
- Phép chia tương đương với:

$$T_1 \leftarrow \pi_{R^+ - S^+}(R)$$

$$T_2 \leftarrow \pi_{R^+ - S^+}(S \times T_1) - R$$

$$T \leftarrow T_1 - T_2$$

Phép chia

Ví dụ: Thực hiện phép chia $R \div S$

		R		
Α	В	C	D	Е
α	р	α	а	1
α	р	γ	а	1
α	р	γ	b	1
β	р	γ	а	1
β	р	γ	b	3
γ	р	γ	а	1
γ	р	γ	b	1
γ	р	β	b	1

S	
D	E
а	1
b	1

Bộ trong R thỏa tất cả các bộ trong S

$$T = R \div S$$

Т		
Α	В	С
α	р	γ
γ	р	γ

Phép chia

Ví dụ: Hãy cho biết Mahv nào đã thi hết tất cả môn học

MONHOC	
Mamh	Tenmh
IT004	Co So Du Lieu
IT007	He Dieu Hanh
IT008	Lap Trinh Truc Quan

 $MAHV \leftarrow \pi(Mahv, Mamh)(KETQUATHI)$ $TATCAMONHOC \leftarrow \pi(Mamh)(MONHOC)$ $MAHV \div TATCAMONHOC$

KETQUATHI		
Mahv	Mamh	Diem
HV01	IT004	8
HV02	IT004	7
HV01	IT007	9
HV03	IT007	7
HV01	IT008	10
HV02	IT008	6
HV03	IT008	7
HV03	IT004	9
HV04	IT007	9

$MAHV \div TATCAMONHOC$
Mahv
HV01
HV03

Các hàm tính toán:

- Trung bình: Avg (Thuộc tính)
- Nhỏ nhất: Min (Thuộc tính)
- Lớn nhất: Max (Thuộc tính)
- Tính tổng: Sum (Thuộc tính)
- Đếm: Count (Thuộc tính)

Phép toán gom nhóm: (Group by)

$$G_1, G_2, \dots, G_n \mathfrak{I}_{F_1(A_1), F_2(A_2), \dots, F_m(A_m)}(E)$$

- E: biểu thức đại số quan hệ
- *G_i*: thuộc tính gom nhóm
- $F_i(A_i)$: hàm tính toán F_i trên thuộc tính A_i

Ví dụ: Tìm điểm cao nhất ,điểm trung bình ,điểm thấp nhất của sinh viên

SINHVIEN		
Masv	Diem	
SV01	8	
SV02	9	
SV03	10	

 \Im Max(Diem), Min(Diem), Avg(Diem)(SINHVIEN)

Max(Diem)	Min(Diem)	Avg(Diem)
10	8	9

Ví dụ: Tìm điểm cao nhất ,điểm thấp nhất của mỗi sinh viên

SINHVIEN		
Masv	Diem	
SV01	5	
SV02	7	
SV01	9	
SV03	7	
SV01	8	
SV02	9	
SV03	10	

 $Masv \Im Max(Diem), Min(Diem), Avg(Diem)(SINHVIEN)$

Masv	Max(Diem)	Min(Diem)
SV01	9	5
SV02	9	7
SV03	10	7

Bài tập

Bài tập 1: cho lược đồ cơ sỡ dữ liệu quan hệ "quản lí máy bay" như sau:

LOAIMB (MAU, SUCCHUA, TLUONG)

Tân từ: Lưu trư thông tin loại máy bay gồm mẫu của máy bay (vd: boeing 777, Boeing 40A, Airbus A300, ATR666...), sức chứa của loại máy bay, trọng lượng của loại máy bay)

MAUBAY (MAMB, MAU)

Tân từ: Lưu trử thông tin của máy bay bao gồm biển số, loại máy bay (MAU).

NHANVIEN (MANV, HOTEN, DCHI, NGSINH, SDT, LUONG)

Tân từ: Lưu trữ thông tin của nhân viên (Mã số, tên, địa chỉ, ngày sinh, điện thoại, lương)

LAMVIEC (MAU, MANV)

Tân từ: Lưu trư nhân viên nào làm việc được trên loại máy bay nào.

LOAIMB (MAU, SUCCHUA, TLUONG)

MAUBAY (MAMB, MAU)

NHANVIEN (MANV, HOTEN, DCHI, NGSINH, SDT, LUONG)

LAMVIEC (MAU, MANV)

Yêu cầu:

- 1. Liệt kê các mã nhân viên (MANV) làm việc trên máy bay loại (MAU) Boeing 777
- 2. Liệt kê danh sách biển số máy bay (MAMB) có loại (MAU) là Boeing 777
- 3. Liệt Kê những nhân viên (MANV, HOTEN, SDT) sinh năm 1977 và làm việc được trên máy bay loại ATR666
- 4. Với mỗi loại máy bay cho biết tổng lương của tất cả nhân viên làm việc được trên loại máy bay đó
- 5. Liệt kê các nhân viên (MANV, HOTEN) làm việc được trên loại máy bay Boeing 777 hoặc làm việc được trên loại máy bay ATR666
- 6. Liệt kê các nhân viên (MANV, HOTEN) không làm việc được trên loại máy bay Airbus A300 11 l

Sharing is learning

LOAIMB (MAU, SUCCHUA, TLUONG)

MAUBAY (MAMB, MAU)

NHANVIEN (MANV, HOTEN, DCHI, NGSINH, SDT, LUONG)

LAMVIEC (MAU, MANV)

1. Liệt kê các mã nhân viên (MANV) làm việc trên máy bay loại (MAU) Boeing 777

$$KQ \leftarrow \pi_{MANV} \sigma_{MAU= \text{'Boeing 777'}}(LAMVIEC)$$

2. Liệt kê danh sách biển số máy bay (MAMB) có loại (MAU) là Boeing 777

$$KQ \leftarrow \pi_{MAMB} \sigma_{MAU= \text{'Boeing 777'}}(MAYBAY)$$

LOAIMB (MAU, SUCCHUA, TLUONG)

MAUBAY (MAMB, MAU)

NHANVIEN (MANV, HOTEN, DCHI, NGSINH, SDT, LUONG)

LAMVIEC (MAU, MANV)

3. Liệt Kê những nhân viên (MANV, HOTEN, SDT) sinh năm 1977 và làm việc được trên máy bay loại ATR666

$$KQ \leftarrow \pi_{MANV,HOTEN,SDT}\sigma_{(MAU=\text{'ATR 666'} \land \text{year(NGSINH)}=1977)}(NHANVIEN \bowtie LAMVIEC)$$

4. Với mỗi loại máy bay cho biết tổng lương của tất cả nhân viên làm việc được trên loại máy bay đó

$$KQ \leftarrow_{MAU} \mathfrak{I}_{sum(LUONG)}(NHANVIEN \bowtie^{MANV} LAMVIEC)$$

LOAIMB (MAU, SUCCHUA, TLUONG)

MAUBAY (MAMB, MAU)

NHANVIEN (MANV, HOTEN, DCHI, NGSINH, SDT, LUONG)

LAMVIEC (MAU, MANV)

5. Liệt kê các nhân viên (MANV, HOTEN) làm việc được trên loại máy bay Boeing 777 hoặc làm việc được trên loại máy bay ATR666

$$KQ \leftarrow \pi_{MANV,HOTEN} \sigma_{MAU=\text{`Boeing 777'} \lor MAU=\text{`ATR666'}}(NHANVIEN \bowtie LAMVIEC)$$

LOAIMB (MAU, SUCCHUA, TLUONG)

MAUBAY (MAMB, MAU)

NHANVIEN (MANV, HOTEN, DCHI, NGSINH, SDT, LUONG)

LAMVIEC (MAU, MANV)

6. Liệt kê các nhân viên (MANV, HOTEN) không làm việc được trên loại máy bay Airbus A300

$$R \leftarrow \pi_{MANV,HOTEN} (NHANVIEN)$$

$$S \leftarrow \pi_{MANV,HOTEN} \sigma_{MAU= \text{'Airbus A300'}} (NHANVIEN \bowtie LAMVIEC)$$

$$KQ \leftarrow R - S$$

Giải đề thi thử

Bài tập 2: Cho lược đồ cơ sỡ dữ liệu quan hệ sau:

XUONG(MAX,TENX,TP)

Tân từ: Một xưởng sản xuất được mô tả bởi mã xưởng MAX, tên xưởng TENX và thành phố mà xưởng tọa lạc

SANPHAM(MASP, TENSP, MAUSAC, TRONGLUONG)

Tân từ: Một sản phẩm được mô tả bởi mã sản phẩm MASP, tên sản phẩm TENSP, màu sắc và trọng lượng của sản phẩm

NHACUNGCAP(MACC, TENCC, LOAI, TP)

Tân từ: Một nhà cung cấp được mô tả bởi mã cung cấp MACC, tên nhà cung cấp TENCC, LOAI nhà cung cấp (VD: thầu phụ, thầu chính,...) và thành phố mà nhà cung cấp đặt trụ sở.

PHANPHOI(MASP, MAX, MACC, SOLUONG)

Tân từ: Một số lượng SOLUONG sản phẩm MASP được phân phối đến một xưởng sản xuất MAX bởi nhà cung cấp MACC.

XUONG(MAX,TENX,TP)

SANPHAM(MASP, TENSP, MAUSAC, TRONGLUONG)

NHACUNGCAP(MACC, TENCC, LOAI, TP)

PHANPHOI(MASP, MAX, MACC, SOLUONG)

Yêu cầu:

Viết các truy vấn bằng ngôn ngữ quan hệ:

- a) Cho biết mã số, tên của tất cả các xưởng sản xuất ở TPHCM
- b) Danh sách các nhà cung cấp phân phối sản phẩm 1 cho xưởng sản xuất 1
- c) Danh sách các nhà cung cấp cho các xưởng sản xuất ở Hà Nội hay Huế các sản phẩm có màu đỏ
- d) Cho biết sản phẩm có trọng lượng nhẹ nhất
- e) Danh sách các xưởng có tối thiểu 1 nhà cung cấp ở khác thành phố
- f) Danh sách các sản phẩm được phân phối cho tất cả các xưởng ở Huế
- g) Danh sách các xưởng nhận tất cả các sản phẩm được cung cấp bởi nhà cung cấp <mark>cố 4 m</mark>
- h) Danh sách các xưởng chỉ nhận duy nhất các sản phẩm được phân phối từ nhà cung cấp số 3

XUONG(MAX,TENX,TP)

SANPHAM(MASP, TENSP, MAUSAC, TRONGLUONG)

NHACUNGCAP(MACC, TENCC, LOAI, TP)

PHANPHOI(MASP,MAX,MACC,SOLUONG)

a) Cho biết mã số, tên của tất cả các xưởng sản xuất ở TPHCM

$$\pi_{MAX,TENX}\sigma_{TP='TPHCM'}(XUONG)$$

b) Danh sách các nhà cung cấp phân phối sản phẩm 1 cho xưởng sản xuất 1

 $\pi_{MACC,TENCC}\sigma_{(MASP='1' \land MAX='1')}(PHANPHOI \bowtie_{MACC} NHACUNGCAP)$

XUONG(MAX,TENX,TP)

SANPHAM(MASP, TENSP, MAUSAC, TRONGLUONG)

NHACUNGCAP(MACC, TENCC, LOAI, TP)

PHANPHOI(MASP,MAX,MACC,SOLUONG)

c) Danh sách các nhà cung cấp cho các xưởng sản xuất ở Hà Nội hay Huế các sản phẩm có màu đỏ

 $\pi_{MACC,TENCC}\sigma_{((TP='\text{Hà Nội}' \land MAUSAC='\text{Đỏ}') \lor (TP='\text{Huế}' \land MAUSAC='\text{Đỏ}')}(NHACUNGCAP \bowtie_{MACC} PHANPHOI \bowtie_{MASP} SANPHAM \bowtie_{MAX} XUONG)$

d) Cho biết sản phẩm có trọng lượng nhẹ nhất

 $\pi_{MASP,TENSP}\sigma_{(TRONGLUONG=\mathfrak{I}Min(TRONGLUONG)}(SANPHAM)$

XUONG(MAX,TENX,TP)

SANPHAM(MASP, TENSP, MAUSAC, TRONGLUONG)

NHACUNGCAP(MACC, TENCC, LOAI, TP)

PHANPHOI(MASP,MAX,MACC,SOLUONG)

e) Danh sách các xưởng có tối thiểu 1 nhà cung cấp ở khác thành phố

 $xuong(MAX, TENX, TPHO) \leftarrow XUONG$

 $\pi_{MAX,TENX}\sigma_{TPHO\neq TP}(NHACUNGCAP\bowtie_{MACC}PHANPHOI\bowtie_{MAX}xuong)$

g) Danh sách các sản phẩm được phân phối cho tất cả các xưởng ở Huế

$$P1 \leftarrow (\pi_{MASP,MAX}(PHANPHOI) \div \pi_{MAX}(\sigma_{TP='HUE'}(XUONG)))$$
$$KQ \leftarrow \pi_{MASP,TENSP}(P1 \bowtie_{MASP} SANPHAM)$$

XUONG(MAX,TENX,TP)

SANPHAM(<u>MASP</u>,TENSP,MAUSAC,TRONGLUONG)

NHACUNGCAP(MACC, TENCC, LOAI, TP)

PHANPHOI(MASP,MAX,MACC,SOLUONG)

g) Danh sách các xưởng nhận tất cả các sản phẩm được cung cấp bởi nhà cung cấp cố 4

Cách 1:

```
P1(MAX, TENX, MACC, SLSP) \leftarrow \sigma_{MACC='4'}(_{MAX, TENX, MACC} \mathfrak{I}_{Count(MASP)}(\pi_{MASP, MACC, MAX, TENX}(PHANPHOI \bowtie_{MAX} XUONG))
P2(MACC, SLSPNCC4) \leftarrow \sigma_{MACC='4'}(_{MACC} \mathfrak{I}_{Count(MASP)}((PHANPHOI)))
```

$$KQ \leftarrow \pi_{MAX,TENX} \sigma_{SLSP=SLSPNCC4}(P1 \bowtie_{MACC} P2)$$

XUONG(MAX,TENX,TP)

SANPHAM(<u>MASP</u>,TENSP,MAUSAC,TRONGLUONG)

NHACUNGCAP(MACC, TENCC, LOAI, TP)

PHANPHOI(MASP,MAX,MACC,SOLUONG)

g) Danh sách các xưởng nhận tất cả các sản phẩm được cung cấp bởi nhà cung cấp cố 4

Cách 2: Phép chia

$$P1 \leftarrow \pi_{MASP} \sigma_{MACC='4'}(PHANPHOI)$$

$$P2 \leftarrow \pi_{MAX,MASP}(PHANPHOI)$$

$$P3 \leftarrow P2 \div P1$$

$$KQ \leftarrow \pi_{MAX,TENX}(P3 \bowtie_{MAX} XUONG)$$

XUONG(MAX,TENX,TP)

SANPHAM(MASP, TENSP, MAUSAC, TRONGLUONG)

NHACUNGCAP(MACC, TENCC, LOAI, TP)

PHANPHOI(MASP,MAX,MACC,SOLUONG)

h) Danh sách các xưởng chỉ nhận duy nhất các sản phẩm được phân phối từ nhà cung cấp số 3

$$P1 \leftarrow \pi_{MAX} \sigma_{MACC \le 3} (PHANPHOI)$$

$$P2 \leftarrow \pi_{MAX} \sigma_{MACC=3}(PHANPHOI)$$

$$P3 \leftarrow P2 - P1$$

$$KQ \leftarrow \pi_{MAX,TENX,TP}(P3 \bowtie_{MAX} XUONG)$$

Mục lục

- 1. Giới thiệu cấu trúc đề
- 2. Mô hình thực thể mối kết hợp
- 3. Mô hình dữ liệu quan hệ
- 4. Đại số quan hệ
- 5. Ngôn ngữ định nghĩa dữ liệu trong SQL
- 6. Ngôn ngữ thao tác dữ liệu trong SQL

5. Ngôn ngữ định nghĩa dữ liệu trong SQL

- a. Lệnh tạo bảng (CREATE)
- b. Lệnh sửa cấu trúc bảng (ALTER)
- c. Lệnh xóa bảng (DROP)

5a. Lệnh tạo bảng (CREATE)

```
Cú pháp:
CREATE TABLE < tên_bảng >
     <tên cột1> <kiểu dữ liệu> [not null],
     <tên_cột2> <kiểu_dữ_liệu> [not null],
     khai báo khóa chính, khóa ngoại, ràng buộc
```

Một số kiểu dữ liệu:

Kiểu dữ liệu	SQL Sever
Chuỗi ký tự	varchar(n), char(n), nvarchar(n), nchar(n)
Số	tinyint, smallint, int, numeric(m, n), decimal(m, n), float, real, smallmoney, money
Ngày tháng	smalldatetime, datetime
Luận lý	bit

Ví dụ: cho lược đồ csdl quản lý bán hàng gồm có các quan hệ:

KHACHHANG (<u>MAKH</u>, HOTEN, DCHI, SODT, NGSINH, DOANHSO, NGDK, CMND)

NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL, SODT)

SANPHAM (MASP, TENSP, DVT, NUOCSX, GIA)

HOADON (SOHD, NGHD, MAKH, MANV, TRIGIA)

CTHD (SOHD, MASP, SL)

```
Ví dụ 1: Tạo bảng NHANVIEN:
NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL, SODT)
CREATE TABLE NHANVIEN
     MANV
                char(4) PRIMARY KEY,
     HOTEN
                varchar(40),
     NGVL
                smalldatetime,
     SODT
                varchar(20)
```

```
Ví dụ 2: Tạo bảng CTHD:
CTHD (SOHD, MASP, SL)
CREATE TABLE CTHD
               int FOREIGN KEY REFERENCES HOADON(SOHD),
     SOHD
               char(4) FOREIGN KEY REFERENCES SANPHAM(MASP),
     MASP
     SL
               int,
     CONSTRAINT PK CTHD PRIMARY KEY (SOHD, MASP)
```

- a. Lệnh tạo bảng (CREATE)
- b. Lệnh sửa cấu trúc bảng (ALTER)
- c. Lệnh xóa bảng (DROP)

Thêm thuộc tính:

Cú pháp: ALTER TABLE tênbảng ADD têncột kiểudữliệu

Ví dụ: thêm cột GHICHU vào bảng KHACHHANG

ALTER TABLE KHACHHANG ADD GHICHU varchar(20)

Sửa kiểu dữ liệu thuộc tính:

Cú pháp: ALTER TABLE tênbảng ALTER COLUMN têncột kdl_mới

Ví dụ: sửa cột GHICHU thành kiểu dữ liệu varchar(50)

ALTER TABLE KHACHHANG ALTER COLUMN GHICHU varchar(50)

Sửa kiểu dữ liệu thuộc tính:

Cú pháp: ALTER TABLE tênbảng ALTER COLUMN têncột kdl_mới

Ví dụ: sửa cột GHICHU thành kiểu dữ liệu varchar(50)

ALTER TABLE KHACHHANG ALTER COLUMN GHICHU varchar(50)

Lưu ý: Nếu sửa kiểu dữ liệu của cột GHICHU thành varchar(5), mà trước đó đã nhập giá trị cho cột GHICHU có độ dài hơn 5 ký tự thì không được phép. Hoặc sửa từ kiểu chuỗi ký tự sang kiểu số.

Xóa thuộc tính:

Cú pháp: ALTER TABLE tênbảng DROP COLUMN têncột

Ví dụ: xóa cột GHICHU trong bảng KHACHHANG

ALTER TABLE KHACHHANG DROP COLUMN GHICHU

Thêm ràng buộc toàn vẹn:

ALTER TABLE <tên_bảng>
ADD CONSTRAINT <tên ràng buộc>

UNIQUE tên_cột
PRIMARY KEY (tên cột)
FOREIGN KEY (tên_cột)

REFERENCES tên_bảng (cột là khóa chính) [ON DELETE CASCADE] [ON UPDATE CASCADE]

CHECK (tên_cột điều kiện)

- Thêm ràng buộc toàn vẹn:
 - Thêm ràng buộc khóa chính:

ALTER TABLE NHANVIEN ADD CONSTRAINT PK_NV **PRIMARY KEY** (MANV)

Thêm ràng buộc khóa ngoại:

ALTER TABLE CTHD ADD CONSTRAINT FK_CT_SP **FOREIGN KEY** (MASP) **REFERENCES** SANPHAM(MASP)

Thêm ràng buộc check:

ALTER TABLE SANPHAM ADD CONSTRAINT CK_GIA CHECK (GIA >= 100)

Thêm ràng buộc unique:

ALTER TABLE NHANVIEN ADD CONSTRAINT UQ_NV UNIQUE (CCCD)

Xóa ràng buộc toàn vẹn:

Cú pháp: ALTER TABLE tên_bảng DROP CONSTRAINT tên_ràng_buộc

Ví dụ: ALTER TABLE CTHD DROP CONSTRAINT FK_CT_SP

ALTER TABLE SANPHAM DROP CONSTRAINT CK_GIA

Lưu ý: đối với ràng buộc khóa chính, muốn xóa ràng buộc này phải xóa hết các ràng buộc khóa ngoại tham chiếu đến nó.

- a. Lệnh tạo bảng (CREATE)
- b. Lệnh sửa cấu trúc bảng (ALTER)
- c. Lệnh xóa bảng (DROP)

5c. Lệnh xóa bảng (DROP)

Cú pháp: DROP TABLE tên_bảng

Ví dụ: xóa bảng KHACHHANG

DROP TABLE KHACHHANG

Lưu ý: khi muốn xóa một bảng phải xóa hết tất cả những khóa ngoại tham chiếu đến bảng đó trước.

Bài tập 1: cho lược đồ csdl quan hệ "Quản lí bán hàng" như sau:

KHACHHANG (MAKH, HOTEN, DCHI, SODT, NGSINH, DOANHSO, NGDK)

NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL, SODT)

SANPHAM (MASP, TENSP, DVT, NUOCSX, GIA)

HOADON (SOHD, NGHD, MAKH, MANV, TRIGIA)

CTHD (SOHD, MASP, SL)

Hãy viết các câu lệnh SQL sau:

- 1. Tạo bảng NHANVIEN và khai báo khóa chính, khóa ngoại (nếu có) của quan hệ.
- **2.** Thêm vào thuộc tính GHICHU có kiểu dữ liệu *varchar(20)* cho quan hệ SANPHAM.
- **3.** Thêm vào thuộc tính LOAIKH có kiểu dữ liệu là *tinyint* cho quan hệ KHACHHANG
- **4.** Sửa kiểu dữ liệu của thuộc tính GHICHU trong quan hệ SANPHAM thành *varchar(100)*.
- 5. Xóa thuộc tính GHICHU trong quan hệ SANPHAM.
- 6. Giá bán của sản phẩm phải từ 500 đồng trở lên.

Bài tập 1: cho lược đồ csdl quan hệ "Quản lí bán hàng" như sau:

KHACHHANG (MAKH, HOTEN, DCHI, SODT, NGSINH, DOANHSO, NGDK)

NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL, SODT)

SANPHAM (MASP, TENSP, DVT, NUOCSX, GIA)

HOADON (SOHD, NGHD, MAKH, MANV, TRIGIA)

CTHD (SOHD, MASP, SL)

1. Tạo bảng NHANVIEN và khai báo khóa chính, khóa ngoại (nếu có) của quan hệ.

```
CREATE TABLE NHANVIEN (
```

MANV char(4) PRIMARY KEY,

HOTEN varchar(40),

NGVL smalldatetime,

SODT varchar(20),

Bài tập 1: cho lược đồ csdl quan hệ "Quản lí bán hàng" như sau:

KHACHHANG (MAKH, HOTEN, DCHI, SODT, NGSINH, DOANHSO, NGDK)

NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL, SODT)

SANPHAM (MASP, TENSP, DVT, NUOCSX, GIA)

HOADON (SOHD, NGHD, MAKH, MANV, TRIGIA)

CTHD (SOHD, MASP, SL)

2. Thêm vào thuộc tính GHICHU có kiểu dữ liệu varchar(20) cho quan hệ SANPHAM.

ALTER TABLE SANPHAM ADD GHICHU varchar(20)

3. Thêm vào thuộc tính LOAIKH có kiểu dữ liệu là tinyint cho quan hệ KHACHHANG

ALTER TABLE KHACHHANG ADD LOAIKH tinyint

4. Sửa kiểu dữ liệu của thuộc tính GHICHU trong quan hệ SANPHAM thành varchar (100).

ALTER TABLE SANPHAM ALTER COLUMN GHICHU varchar(100)

Sharing is learning

Bài tập 1: cho lược đồ csdl quan hệ "Quản lí bán hàng" như sau:

KHACHHANG (MAKH, HOTEN, DCHI, SODT, NGSINH, DOANHSO, NGDK)

NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL, SODT)

SANPHAM (MASP, TENSP, DVT, NUOCSX, GIA)

HOADON (SOHD, NGHD, MAKH, MANV, TRIGIA)

CTHD (SOHD, MASP, SL)

5. Xóa thuộc tính GHICHU trong quan hệ SANPHAM.

ALTER TABLE SANPHAM DROP COLUMN GHICHU

6. Giá bán của sản phẩm phải từ 500 đồng trở lên.

ALTER TABLE SANPHAM ADD CONSTRAINT CK_GIA CHECK (GIA > 500)

Mục lục

- 1. Giới thiệu cấu trúc đề
- 2. Mô hình thực thể mối kết hợp
- 3. Mô hình dữ liệu quan hệ
- 4. Đại số quan hệ
- 5. Ngôn ngữ định nghĩa dữ liệu trong SQL
- 6. Ngôn ngữ thao tác dữ liệu trong SQL

- a. Lệnh thêm dữ liệu (INSERT)
- b. Lệnh sửa dữ liệu (UPDATE)
- c. Lệnh xóa dữ liệu (DELETE)

6a. Lệnh thêm dữ liệu (INSERT)

```
Cú pháp: INSERT INTO tên_bảng(cột1,...,cộtn) VALUES (giá_tri_1,..., giá_tri_n) INSERT INTO tên_bảng VALUES (giá_tri_1,..., giá_tri_n)
```

Ví dụ:

- INSERT INTO SANPHAM (masp, tensp, dvt, nuocsx, gia)
 VALUES ('BC01', 'Butchi', 'cay', 'Singapore', 3000)
- INSERT INTO SANPHAM VALUES ('BC01', 'Butchi', 'cay', 'Singapore', 3000)

- a. Lệnh thêm dữ liệu (INSERT)
- b. Lệnh sửa dữ liệu (UPDATE)
- c. Lệnh xóa dữ liệu (DELETE)

6b. Lệnh sửa dữ liệu (UPDATE)

Cú pháp: UPDATE tên_bảng

SET $cột_1 = giá_tri_1, cột_2 = giá_tri_2 ...$

[WHERE điều_kiện]

Lưu ý: Cẩn thận với các lệnh xóa và sửa, nếu không có điều kiện ở WHERE nghĩa là xóa tất cả hoặc sửa tất cả.

Ví dụ: Tăng giá 10% đối với những sản phẩm do "Trung Quốc" sản xuất

UPDATE SANPHAM

SET GIA = GIA * 1.1

WHERE NUOCSX = 'Trung Quoc'

- a. Lệnh thêm dữ liệu (INSERT)
- b. Lệnh sửa dữ liệu (UPDATE)
- c. Lệnh xóa dữ liệu (DELETE)

6c. Lệnh xóa dữ liệu (DELETE)

Cú pháp:

DELETE FROM tên_bảng [WHERE điều_kiện]

Ví dụ:

Xóa toàn bộ nhân viên

DELETE FROM NHANVIEN

Xóa những sản phẩm do Trung Quốc sản xuất có giá thấp hơn 10000

DELETE FROM SANPHAM

WHERE (Gia < 10000) AND (NUOCSX = 'Trung Quoc')

Bài tập 2: cho lược đồ csdl quan hệ "Quản lí bán hàng" như sau:

KHACHHANG (MAKH, HOTEN, DCHI, SODT, NGSINH, DOANHSO, NGDK)

NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL, SODT)

SANPHAM (MASP, TENSP, DVT, NUOCSX, GIA)

HOADON (SOHD, NGHD, MAKH, MANV, TRIGIA)

CTHD (SOHD, MASP, SL)

Hãy viết các câu lệnh SQL sau:

- 1. Nhập vài dữ liệu cho các quan hệ trên.
- 2. Cập nhật giá tăng 5% đối với những sản phẩm do "Thai Lan" sản xuất (cho quan hệ SANPHAM)
- **3.** Cập nhật giá giảm 5% đối với những sản phẩm do "Trung Quoc" sản xuất có giá từ 10.000 trở xuống (cho quan hệ SANPHAM).
- 4. Xóa những khách hàng có năm sinh 1930 trở trước.

NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL, SODT)

1. Nhập vài dữ liệu cho các quan hệ trên.

INSERT INTO NHANVIEN

VALUES ('NV01','Le Thi Phi Yen','16/10/2023','0937268210')

MANV	HOTEN	NGVL	SODT
NV01	Le Thi Phi Yen	16/10/2023	0937268210

NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL, SODT)

1. Nhập vài dữ liệu cho các quan hệ trên.

INSERT INTO NHANVIEN

VALUES ('NV01','Le Thi Phi Yen','16/10/2023','0937268210')

INSERT INTO NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL, SODT)

VALUES ('NV02', Nguyen Van A', '16/09/2023', '0123456789')

MANV	HOTEN	NGVL	SODT
NV01	Le Thi Phi Yen	16/10/2023	0937268210
NV02	Nguyen Van A	16/09/2023	0123456789

NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL, SODT)

1. Nhập vài dữ liệu cho các quan hệ trên.

INSERT INTO NHANVIEN (MANV, SODT, HOTEN, NGVL)

VALUES ('NV03','0987654321', 'Le Thi B','26/08/2023')

MANV	HOTEN	NGVL	SODT
NV01	Le Thi Phi Yen	16/10/2023	0937268210
NV02	Nguyen Van A	16/09/2023	0123456789
NV03	Le Thi B	26/08/2023	0987654321

NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL, SODT)

1. Nhập vài dữ liệu cho các quan hệ trên.

INSERT INTO NHANVIEN (MANV, SODT, HOTEN, NGVL)

VALUES ('NV03','0987654321', 'Le Thi B','26/08/2023')

INSERT INTO NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL)

VALUES ('NV04', 'Tran Anh Tuan', '16/09/2023')

MANV	HOTEN	NGVL	SODT
NV01	Le Thi Phi Yen	16/10/2023	0937268210
NV02	Nguyen Van A	16/09/2023	0123456789
NV03	Le Thi B	26/08/2023	0987654321
NV04	Tran Anh Tuan	23/06/2023	Null

Bài tập 2: cho lược đồ csdl quan hệ "Quản lí bán hàng" như sau:

KHACHHANG (MAKH, HOTEN, DCHI, SODT, NGSINH, DOANHSO, NGDK)

NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL, SODT)

SANPHAM (MASP, TENSP, DVT, NUOCSX, GIA)

HOADON (SOHD, NGHD, MAKH, MANV, TRIGIA)

CTHD (SOHD, MASP, SL)

2. Cập nhật giá tăng 5% đối với những sản phẩm do "Thai Lan" sản xuất (cho quan hệ SANPHAM)

UPDATE SANPHAM

SET GIA = GIA * 1.05

WHERE NUOCSX = 'Thai Lan'

Bài tập 2: cho lược đồ csdl quan hệ "Quản lí bán hàng" như sau:

KHACHHANG (MAKH, HOTEN, DCHI, SODT, NGSINH, DOANHSO, NGDK)

NHANVIEN (MANV, HOTEN, NGVL, SODT)

SANPHAM (MASP, TENSP, DVT, NUOCSX, GIA)

HOADON (SOHD, NGHD, MAKH, MANV, TRIGIA)

CTHD (SOHD, MASP, SL)

3. Cập nhật giá giảm 5% đối với những sản phẩm do "Trung Quoc" sản xuất có giá từ 10.000 trở xuống (cho quan hệ SANPHAM).

UPDATE SANPHAM

SET GIA = GIA * 0.95

WHERE NUOCSX = 'Trung Quoc' AND GIA <= 10000

4. Xóa những khách hàng có năm sinh 1930 trở trước.

DELETE FROM KHACHHANG WHERE YEAR(NGSINH) <= 1930

Giải đề thi thử

Bài tập 2: cho các quan hệ:

XUONG (MAX,TENX,TP)

SANPHAM (MASP, TENSP, MAUSAC, TRONGLUONG)

NHACUNGCAP (MACC, TENCC, LOAI, TP)

PHANPHOI (MASP, MAX, MACC, SOLUONG)

2. Hãy viết các câu lệnh SQL sau:

- 1. Bổ sung ràng buộc toàn vẹn sau: "Trọng lượng của sản phẩm phải lớn hơn 0"
- 2. Xóa những xưởng tọa lạc lại thành phố 'Đà Nẵng'.
- 3. Cập nhật màu những sản phẩm có tên 'Sơn chống thấm' thành màu 'Trắng'.

Bài tập 2: cho các quan hệ:

XUONG (MAX,TENX,TP)

SANPHAM (MASP, TENSP, MAUSAC, TRONGLUONG)

NHACUNGCAP (MACC, TENCC, LOAI, TP)

PHANPHOI (MASP, MAX, MACC, SOLUONG)

1. Bổ sung ràng buộc toàn vẹn sau: "Trọng lượng của sản phẩm phải lớn hơn 0"

ALTER TABLE SANPHAM ADD CONSTRAINT CK_TL CHECK (TRONGLUONG > 0)

2. Xóa những xưởng tọa lạc lại thành phố 'Đà Nẵng'.

DELETE FROM XUONG WHERE TP = 'Đà Nẵng'

3. Cập nhật màu những sản phẩm có tên 'Sơn chống thấm' thành màu 'Trắng'.

UPDATE SANPHAM

SET MAUSAC = 'Trắng'

WHERE TENSP = 'Sơn chống thấm'

BAN HỌC TẬP CÔNG NGHỆ PHẦN MỀM

TRAINING GIỮA KỲ HỌC KỲ I NĂM HỌC 2023 - 2024

CẢM ƠN CÁC BẠN ĐÃ THEO DÕI CHÚC CÁC BẠN CÓ KẾT QUẢ THI THẬT TỐT!

Khoa Công nghệ Phần mềm Trường Đại học Công nghệ Thông tin Đại học Quốc gia thành phố Hồ Chí Minh

bht.cnpm.uit@gmail.com
fb.com/bhtcnpm
fb.com/groups/bht.cnpm.uit